

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

AFYONKARAHİSAR İL ÖZEL

İDARESİ

2016 YILI

SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2017

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	4
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	4
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	5
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	5
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ	11
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	12
8.	EKLER.....	27

KISALTMALAR

KHGB: Köylere Hizmet Götürme Birliđi

AFJET A.Ş.: Afyon Jeotermal Elek. Üret. Tesis. Turizm Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi

TABLÖLÄR LİSTESİ

Tablo 1: 2016 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu	1
Tablo 2: 2016 Yılı Ödenekler Tablosu	1
Tablo 3: 2016 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu	2
Tablo 4: Köylere Hizmet Götürme Birliklerine Yapılan Ödenek Aktarmaları Tablosu	21
Tablo 5: Köylere Hizmet Götürme Birliklerine Yapılan Ödenek Aktarmaları Tablosu	26

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Mali Yapı

Afyonkarahisar İl Özel İdaresi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 3'üncü maddesinde yer alan sınıflandırma çerçevesinde, genel yönetim kapsamında yer alan kamu idarelerinden birisi olup, faaliyetlerini 2016 yılı bütçesi ile verilen ödenekler ve ilgili kanunlarla merkezi idareden aktarılan diğer kaynaklarla yürütmektedir.

Bu kapsamda Afyonkarahisar İl Özel İdaresinin 2016 yılı bütçesiyle 129.000.000 TL gelir ve ödenek öngörülmüş olup, 93.779.168,69 TL 2015 yılından devreden ödenek, Merkezi İdare Bütçesinden kullanım amacı belirlenmiş yatırımlar için aktarılan toplam 147.931.958,18 TL ödenek, ek bütçe ile verilen 2.500.000,00 TL ek ödenek ve yıl içinde iptal edilen 9.832.048,93 TL ödenek ile birlikte yılı ödenekleri 363.379.077,94 TL'ye ulaşmıştır.

Afyonkarahisar İl Özel İdaresinin sunulan mali tablolarına göre 2016 yılı Gelir ve Gider durumu aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 1: 2016 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Gelir Türü	Bütçe Tahmini	Gerçekleşme
Vergi Gelirleri	3.563.000,00	3.035.846,77
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	4.522.000,00	2.737.649,73
Alınan Bağış ve Yardımlar	0,00	149.392.555,26
Diğer Gelirler	130.815.000,00	126.482.924,84
Sermaye Gelirleri	1.600.000,00	0,00
Red ve İadeler (-)	500.000,00	310.710,28
İller Bankası Borcu (-)	11.000.000,00	4.150.477,73
Toplam	129.000.000,00	277.187.788,59

Tablo 2: 2016 Yılı Ödenekler Tablosu

Bütçe İle Verilen Ödenek	Önceki Yıldan Devreden Ödenekler	Merkezi İdareden Alınan Ödenekler	Ek Ödenek	Net Bütçe Ödeneği Toplamı	Bütçe İptal	Bütçe Gider Toplamı	Sonraki Yıla Devreden Ödenek
129.000.000,00	93.779.168,69	147.931.958,18	2.500.000,00	373.211.126,87	9.832.048,93	237.570.031,76	125.809.046,18

Merkezi yönetim kapsamındaki idareler tarafından ödenek gönderilmek suretiyle bir takım hizmetlerin il özel idareleri eliyle gerçekleştirilmesi 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 6'ncı maddesine eklenen ek fıkra ile mümkün kılınmıştır. Bu fıkra hükmünce aktarılan ödenekler nedeniyle öngörülen bütçe büyüklüğü ile gerçekleşen bütçe büyüklükleri arasında çok büyük farklılıklar oluşmaktadır. Bütçe hazırlık aşamasında merkezi yönetim kapsamındaki idarelerden yatırım projeleri karşılığında ne kadar ödenek gönderileceği bilinmediğinden bütçe rakamları gerçekçi olmamaktadır. Aktarma yoluyla gelen nakit gelir ve ödenek kaydedilmek suretiyle bütçeleştirilmektedir. Dolayısıyla il özel idarelerinin yılı bütçeleriyle öngörülen rakamlarla bütçe gerçekleştirmeleri arasında fark bulunmaktadır.

Tablo 3: 2016 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu

Gider Türü	Bütçe Tahmini	Gerçekleşen Gider
Personel Giderleri	9.797.057,00	39.440.569,71
Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri	1.334.616,00	4.379.457,63
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	15.145.928,00	21.686.657,28
Faiz Giderleri	2.000.000,00	1.254.914,36
Cari Transferler	2.787.712,00	2.400.504,96
Sermaye Giderleri	66.954.725,00	129.361.454,52
Sermaye Transferleri	23.979.962,00	39.046.473,30
Yedek Ödenekler	7.000.000,00	0,00
TOPLAM	129.000.000,00	237.570.031,76

Kurumun 2016 yılı faaliyet gideri 209.520.338,92 TL, faaliyet geliri 299.271.635,29 TL ve gelir fazlası 89.751.296,37 TL olarak gerçekleşmiştir.

Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Afyonkarahisar İl Özel İdaresi mali işlemlerini 5018 sayılı Kanunla belirlenmiş muhasebeleştirme ve raporlama kurallarına göre gerçekleştirmektedir.

5018 sayılı Kanun'un 49'uncu maddesinin ilk iki fıkrasında;

“Muhasebe sistemi; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak ve malî raporların düzenlenmesi ile kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak şekilde kurulur ve yürütülür.

Kamu hesapları, kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile malî sonuç doğuran ve öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemlerle garantilerin ve yükümlülüklerin belirlenmiş bir düzen içinde hesaplara kaydedilerek, yönetim ve denetim yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulur.” denilmektedir.

Söz konusu 49'uncu maddenin son fıkrasında ise muhasebe işlemlerine, hesap planlarına ve işlemlerin muhasebeleştirilmesinde kullanılacak belgelerin şekil ve türlerine ilişkin düzenlemenin mahalli idareler için İçişleri Bakanlığınca yapılacağı hükmü getirilmiştir. Bu kapsamda il özel idarelerince de uygulanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği çıkarılmıştır.

Afyonkarahisar İl Özel İdaresinde mali işlemlerle ilgili muhasebe kayıtları Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde İçişleri Bakanlığının sunduğu e-İçişleri otomasyon sistemi üzerinden yürütülmekte olup, mali nitelikteki hesap ve işlemleri Mali Hizmetler Müdürlüğünce gerçekleştirilmektedir.

2016 yılı denetimi kapsamında Afyonkarahisar İl Özel İdaresi tarafından “Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar” ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup, denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri
- Geçici ve kesin mizan
- Bilanço
- Banka mevcudu tespit tutanağı
- Alınan çekler sayım tutanağı
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı
- Teminat mektupları sayım tutanağı

- Değerli kağıtlar sayım tutanağı
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu
- Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli
- Faaliyet sonuçları tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Afyonkarahisar İl Özel İdaresinin Mülkiyetinde Bulunan Taşınmazların Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik Hükümlerine Göre Yapılması Gereken Envanter ve Değerleme İşlemlerinin Tamamlanmaması ve İlgili Hesaplara Kaydının Yapılmaması Nedeniyle Mali Tablolarda Taşınmazlarla İlgili Hesapların Doğru Bilgi Sunamaması

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine ait taşınmazların kaydına ve icmal cetvellerinin düzenlenmesine ilişkin usul ve esaslarla ilgili olarak 13.09.2006 tarih ve 2006/10970 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına

İlişkin Yönetmelik çıkarılmıştır. 01.01.2006 tarihinden itibaren geçerli olan bu yönetmelik 02.10.2006 tarih ve 26307 nolu Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Ancak 2006 yılından 2014 yılına kadar geçen sürede yönetmelikte öngörülen kamu idarelerinin mülkiyetinde bulunan taşınmazların miktar ve cins olarak kayıt altına alınması ile ilgili işlemler tamamlanamamıştır. Ayrıca kayıt altına alınan taşınmazların sadece bir kısmı ilgili varlık hesaplarında kayıt altına alındığından kamu idareleri mali tablolarının taşınmazlar hakkında tam ve doğru bilgi sunması da sağlanamamıştır.

Bu durum nedeniyle Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmeliğin bazı maddeleri 03.06.2014 tarih 2014/6455 sayılı BKK ile değiştirilmiştir.

Buna göre Yönetmeliğin değişik 5'inci maddesinin birinci fıkrasında; *“taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleri, kamu idarelerine ait taşınmazların mevcutlarla birlikte içinde bulunulan yılda çeşitli yollarla edinilenlerin ve elden çıkarılanların miktar ve değer olarak takip edilmesi amacıyla kayıt altına alınmasıdır. Kayıtların belgeye dayanması esastır.”* hükmü getirilmiştir.

Yine söz konusu 5'inci maddeye getirilen ek ikinci fıkrada da kayıt işlemlerinde esas alınacak değerlendirme kriterleri belirlenmiştir. Buna göre tapuda kayıtlı taşınmazlardan maliyeti belirli olanların maliyet bedeli, maliyet bedeli belirlenemeyenlerin rayiç değeri, bu iki değeri belli olmayanlar ile fıkra da sayılan diğer taşınmazların ise iz bedeli üzerinden kayıtlara alınması gerekmektedir.

Taşınmaz kayıtları bu şekilde yapıldıktan sonra bu kayıtlar muhasebe birimlerine gönderilerek ilgili varlık hesaplarına kaydedilmesi sağlanacaktır. Nitekim Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 187nci maddesinde maddi duran varlıkların hesaba alınması ile ilgili işlemler ayrıntılı olarak açıklanmıştır.

Kamu idarelerince taşınmazların envanterinin yapılmasına tüm taşınmazların tespiti ile başlanması gerekmektedir. Ancak taşınmazın tapudaki kayıtları ile mevcut kullanım şeklinde farklılıklar olabilmektedir. Örneğin tapuda arsa olarak kayıtlı bir taşınmazın üzerine okul inşa edildiği halde kayıtlara bu durum yansımamış olabilmektedir. Tapu kayıtları ile mevcut kullanım şekillerinin uyumlu hale getirilmesi işlemi cins tashihi olarak nitelendirilmekte olup, bu işlem kamu idarelerinin başvurusu üzerine tapu idarelerince gerçekleştirilmektedir. Ancak burada imar ve iskân izni ile ilgili sorunların yanı sıra ciddi bir harç bedeli ödenmesi durumu

ortaya çıkmaktadır. Harç bedeli ödenmesi konusunda kamuya bu kapsamda bir muafiyet sağlanmadığı için de bu zorunluluklar yerine getirilememektedir.

Bu konudaki sorunun çözülebilmesi için yönetmeliğin “Cins Tashihlerinin Yapılması” başlıklı 10. maddesinin 1’inci fıkrasında aynen “*Kamu idarelerince; mülkiyetlerinde, yönetimlerinde veya kullanımlarında bulunan taşınmazların mevcut kullanım şekli ile tapu kaydının birbirine uygun olmaması durumunda, taşınmazlar mevcut kullanım şekli ile kayıtlara alınır.*” hükmü getirilmiştir. Bu hükümle cins tashihi işlemleri tapu kayıtlarından bağımsız hale getirilmiş ve taşınmazların kamu idarelerince mevcut kullanım şekliyle kaydının yapılarak mali tablolarda gösterilmesine öncelik verilmiştir. Böylece kamu idarelerinin tapu kayıtları bakımından cins tashihi ile ilgili işlemleri daha sonra yapmalarına olanak sağlanmıştır.

Kamu taşınmazlarının kayda alınmasıyla ilgili kriterler bu şekilde olmakla birlikte yönetmelik değişikliğinin yürürlüğe girdiği 19.06.2014 ile tüm işlemlerin yerine getirilmesi için tanınan süre olan 31.12.2016 tarihine kadar olan geçiş sürecinde de idarelere yapılması gereken bazı görevler verilmiştir.

Buna göre söz konusu Yönetmeliğin “Mevcut Taşınmazların Kaydına İlişkin İşlemler” başlıklı Geçici 1’inci maddesi ile mevcut taşınmazların kaydında esas alınacak değerlerle ilgili geçici düzenlemeler yapılmıştır. Yapılan düzenlemede;

“(1) Yönetmeliğin 5’inci maddesinin ikinci fıkrasına göre maliyet bedeli veya rayiç değerleri üzerinden muhasebe kayıtlarına alınması gereken taşınmazlar bu değerler üzerinden kayıtlara alınıncaya kadar emlak vergi değerleri üzerinden ve aşağıdaki şekilde kayıtlara alınır:

a) Taşınmazların fiili envanteri emlak vergi değerleri üzerinden kayıt ve kontrol işlemleriyle görevli birimlerince, mevcut kullanım şekilleri esas alınarak en geç 30/09/2014 tarihine kadar tamamlanır ve bu Yönetmelik ekinde yer alan formlara ve icmal cetvellerine kaydedilir.

b) Fiili envanteri yapılan taşınmazlara ait bilgiler muhasebe kayıtları yapılmak üzere ilgili muhasebe birimlerine verilir. Muhasebe birimleri, kayıtlı taşınmazları ilgili hesaplardan 01/10/2014 tarihi itibarıyla çıkarır ve aynı tarihte fiili envanter bilgileri üzerinden muhasebe kayıtlarını yapar.

(2)Yönetmeliğin 5'inci maddesine göre yapılması gereken işlemler 31/12/2016 tarihine kadar tamamlanır.” denilmektedir.

Düzenleme ile ilgili ayrıntılı açıklamaya Muhasebat Genel Müdürlüğünün 25.07.2014 ve 16.09.2014 tarihinde yayınlanan Taşınmaz Envanteri konulu genel yazılarında yer verilse de birçok kamu idaresi tarafından 01.10.2014 tarihi itibariyle yapılması gereken işlemler yapılamamıştır.

Sonuçta kamu idarelerince 31.12.2016 tarihine kadar tüm taşınmazların tespiti, mevcut kullanım şekliyle kayda alınması, maliyet, rayiç ya da iz bedellerinin tespiti ile muhasebe birimlerinde ilgili varlık hesaplarına kayıt ve güncelleme işlemlerinin tamamlanması gerekmekte iken 17.03.2017 tarih ve 30010 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan 06.02.2017 tarih ve 2017/9854 nolu Bakanlar Kurulu Kararı ile mezkûr yönetmeliğin geçici 1'inci maddesinin 2'inci fıkrasında yer alan 31.12.2016 ibaresi 31.12.2017 şeklinde değiştirilmiş ve 01.01.2017 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu madde metni “(2) Yönetmeliğin 5nci maddesine göre yapılması gereken işlemler 31.12.2017 tarihine kadar tamamlanır.” şeklinde olup, ek süre yönetmeliğin sadece 5'inci maddesinde yer alan taşınmazların değer tespiti ile ilgili işlemler için verildiğinden taşınmazların mevcut kullanım şekliyle kayda alınması ve varlık hesaplarına kaydedilmesinin tamamlanmış olması gerekmektedir.

Yukarıda açıklanan Yönetmelik hükümleri uyarınca Afyonkarahisar İl Özel idaresinde taşınmazların değer tespit ve cins tahsisi çalışmalarının tamamlanmadığı tespit edilmiştir.

Bu tespitler ışığında Afyonkarahisar İl Özel İdaresine ait taşınmazların envanterinin tamamlanmadığı, mevcut kullanım şekli ile ilgili cetvellere kaydının ve ilgili varlık hesaplarında gösterilmesinin sağlanmadığı anlaşılmaktadır. Bu durumda kamu idaresinin 2016 yılı kesin mizan ve bilançosunda yer alan 250-Arazi ve Arsalar Hesabı, 251-Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı, 252-Binalar Hesabı, 257- Birikmiş Amortismanlar Hesabı ve 500- Net Değer Hesabında yer alan tutarlarla ilgili hatalı durum devam etmektedir.

Kamu idaresi cevabında; " Taşınmazların yeniden değerlendirme ve envanter çalışmaları yapılarak, yeni yapılacak tespite göre varlık hesaplarıyla ilgili muhasebe kayıtları yapılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak taşınmazların envanter ve değerlendirme işlemlerinin tamamlanması ve 2017 yılında ilgili hesaplara kaydının yapılması konusunda idare ile görüş birliğine varılmıştır; ancak 250-Arazi ve Arsalar Hesabı, 251-Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı, 252-Binalar Hesabı, 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabı ile 500-Net Değer Hesapları açısından 2016 yılı mali tablolarındaki hata devam etmektedir.

BULGU 2: Afyonkarahisar İl Özel İdaresince Diğer Kamu İdarelerine Tahsis Edilen Taşınmazlarla İlgili Tahsis İşlemlerinin Muhasebeleştirilmemesi

İl Özel İdaresinin mülkiyetinde olmakla birlikte diğer kamu kurumlarına tahsis edilen taşınmazlara ilişkin muhasebe kayıtlarının yapılmadığı ve mali tabloların söz konusu varlıklara ilişkin doğru ve güvenilir bilgi sunmadığı görülmüştür.

5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 64/d maddesi uyarınca İl Özel İdareleri kendilerine ait taşınmaz malları asli görev ve hizmetlerinde kullanmak ve süresi 25 yılı geçmemek üzere diğer kamu kurum ve kuruluşlara tahsis edebilir. Diğer taraftan kamu kurum ve kuruluşları tarafından görev alanına giren işlerde kullanılmak üzere İl Özel İdarelerine de taşınmaz tahsisi yapılabilir. Bu meyanda tahsis edilen veya tahsisli kullanılan taşınmazların mali tablolarda görünmesini teminen gerekli muhasebe kayıtların yapılması gerekmektedir.

Nitekim, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin 130 ve 132 nci maddeleri ile Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 188-189-190-191-192'nci maddelerinde tahsis edilen taşınmazların niteliklerine göre, 250-Arazi ve Arsalar Hesabı, 251- Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı veya 252-Binalar Hesabında izleneceği belirtilmiştir. Bu amaçla Mahalli İdareler Detaylı Hesap Planında yardımcı hesaplar belirlenmiş ve tesis edilen 02-Kamu İdaresinin Tahsis Ettiği Taşınmazlar, 03 Tahsisli Kullanılan Taşınmazlar yardımcı hesaplarında kamu idaresince takip edileceği hükmüne yer verilmiştir.

Afyonkarahisar İl Özel İdaresinin muhasebe kayıtlarında 250-Arazi ve Arsalar Hesabı,251-Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı, 252- Binalar Hesabında 02 kodlu yardımcı hesap kullanılmamış olduğundan Tahsisli Taşınmazlar hakkında doğru ve güvenilir bilgi alınamamaktadır.

Kamu idaresi cevabında; " İdareimizce diğer kamu kurum ve kuruluşlara tahsis edilen taşınmazlardan sehven 252-Binalar Hesabının 01-Yardımcı Hesabına kaydedilenler 09.05.2017

tarikh ve 2698 yevmiye numaralı düzeltme fişiyile 252-Binalar Hesabının 02-Kamu İdaresinin Tahsis Ettiği Taşınmazlar Yardımcı Hesabına kaydedilmiştir.

İdaremizce diğerk kamu kurum ve kuruluşlara tahsis edilen taşınmazlardan sehven 250-Araziler ve Arsalar Hesabının 01-Yardımcı Hesabına kaydedilenler 09.05.2017 tarih ve 2609 yevmiye numaralı düzeltme fişiyile 250-Arazi ve Arsalar Hesabının 02-Kamu İdaresinin Tahsis Ettiği Taşınmazlar Yardımcı Hesabına kaydedilmiştir." denilmektedir.

Sonuç olarak; Diğerk kamu idarelerine tahsis edilen taşınmazlarla ilgili yardımcı hesaplara ait muhasebe işlemlerinin 2017 yılında yapıldığı bildirilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 3: Birikmiş Amortisman Hesabının Bilançoda Yer Almaması ve Amortisman İşlemlerinin Hatalı Yapılması

257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı maddi duran varlıklardan yalnızca binaların amortisman işleminde kullanılmakta, bu hesap mizan cetvelinde yer almasına rağmen bilançoda yer almamakta olup; bu durum binalar için ayrılan amortisman tutarının doğrudan binalar hesabından düşülmesinden kaynaklanmaktadır.

23.12.2014 tarih ve 29214 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin 9/d maddesinde duran varlıklar için ayrılan amortismanın bilançoda ayrıca gösterileceği hüküm altına alınmıştır. Yönetmeliğin 29. Maddesinde de amortisman işlemlerine ilişkin genel esaslara yer verilmiştir.

27.05.2016 tarih ve 29724 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 203'üncü maddesinde 257 Birikmiş Amortisman Hesabının çalışmasına ilişkin esaslar düzenlenmiştir. Bu hüküm uyarınca maddi duran varlıklar için ayrılan amortisman 630 Giderler Hesabına borç; 257 Birikmiş Amortisman Hesabına alacak kaydedilecektir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri ve açıklamalar çerçevesinde maddi duran varlıklar için amortisman ayrılması ve 257 Birikmiş Amortisman Hesabının bilançoda gösterilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "30.12.2016 tarih ve 8997 yevmiye numaralı Muhasebe İşlem Fişiyile maddi duran varlıklardan binalar için ayrılan amortismanlar 630-Giderler Hesabına borç, 257-Birikmiş Amortisman Hesabına alacak kaydedilmiş olup, aynı fiş ile sehven 257-Birikmiş Amortisman Hesabına borç, 257-Binalar Hesabına alacak kaydedilmiştir.

Yapılan bu hatalı kayıt 09.05.2017 tarih ve 2696 yevmiye numaralı Düzeltme Fişi İle 252-Binalar Hesabına borç, 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabına alacak kaydedilmek suretiyle düzeltilmiştir.)

Ayrıca; 253, 254 ve 255 nolu hesapların 2016 yılı dönem sonu itibariyle Maliye Bakanlığınca belirlenen Amortisman oranlarına göre hesaplanan tutarları 09.05.2017 tarih ve 2697 yevmiye numaralı Muhasebe İşlem Fişiyile 630-Giderler Hesabına borç, 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabına alacak kaydedilmiştir." denilmektedir.

Sonuç olarak hatalı uygulamanın 2017 yılında düzeltildiği belirtilmekte ise de, 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı açısından 2016 yılı mali tablolarındaki hata devam etmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Afyonkarahisar İl Özel İdaresinin 2016 yılına ilişkin ekte yer alan mali rapor ve tablolarının, Denetim Görüşünün Dayanakları bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Kiraya Verilen Taşınmazların Kayıtlı Değerlerinin Kiraya Verilen, İrtifak Hakkı Tesis Edilen Maddi Duran Varlıkların Kayıtlı Değerleri Hesabında, Kira Bedellerinin de Maddi Duran Varlıkların Kira Ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabında İzlenmemesi

Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğünün 26.11.2014 tarih ve 13278 sayılı genel yazılarında, taşınmazlardan kiraya verilenler için 990- Kiraya Verilen, İrtifak Hakkı Tesis Edilen Maddi Duran Varlıkların Kayıtlı Değerleri Hesabının, bu taşınmazlardan elde edilecek toplam kira gelirleri ile irtifak hakkı gelirlerinin yıllar itibarıyla izlenebilmesi amacıyla 993-Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabının ihdas edildiği ve bu hesapların yardımcı hesap kayıtlarının yazı Eki 2’de açıklandığı belirtilmiştir.

Söz konusu Muhasebat Genel Müdürlüğü yazısında;

“1-Kiraya verilen taşınmazlar ile üzerinde irtifak hakkı tesis edilen taşınmazlara ilişkin belgeler muhasebe birimlerine verildiğinde, kayıtlı değerleri üzerinden 990-Kiraya Verilen, İrtifak Hakkı Tesis Edilen Maddi Duran Varlıkların Kayıtlı Değerleri Hesabının ilgili yardımcı hesabına borç, 999-Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına alacak; diğer taraftan toplam kira ve irtifak hakkı tesisi gelirleri (peşin tahsil edilenler hariç) tahsil edileceği yıllara göre 993-Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabının bölümlenmiş yardımcı hesaplarına borç, 999-Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına alacak kaydedilecektir.

2- Dönem sonlarında, 993-Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabının bölümlenmiş yardımcı hesaplarında kayıtlı tutarlar sürenin güncellenmesi amacıyla bu hesaba borç ve alacak kaydedilecektir.

3- Kira ve irtifak hakkı tesisi gelirleri tahsil edildiğinde 999-Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına borç, 993-Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabına alacak kaydedilir. Kira sözleşmesi ya da irtifak hakkı tesisi süresi sona erdiğinde 999- Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına borç, 990-Kiraya Verilen, İrtifak Hakkı Tesis Edilen Maddi Duran Varlıkların Kayıtlı Değerleri Hesabına alacak kaydedilecektir.

...”

denilmekte ve yazı ekinde örnek muhasebe kayıtlarına yer verilmektedir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 990- Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabını açıklayan 475'inci maddesinde de;

“(1) Bu hesap kurumun, bilançolarında kayıtlı duran varlıklardan kiraya verilenlerin izlenmesi için kullanılır.”

denilmekte, devamında da 476'ncı madde olarak hesabın işleyişine açıklık getirilmektedir.

Her ne kadar Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinde yer verilmemiş de olsa 2016 yılı Mahalli İdareler Detaylı Hesap Planında 993- Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabı hesap kodları arasında sayılmıştır.

Afyonkarahisar İl Özel İdaresinin mülkiyetinde olan gayrimenkullerden kiraya verilenlerin Mahalli İdareler Detaylı Hesap Planında yer alan hesap kodları itibariyle muhasebe kayıtlarında yer alması hem Yönetmeliğin hem de Muhasebat Genel Müdürlüğünün yazıları gereğidir. Ancak bu mülklerin kiralanmasına ilişkin işlemler muhasebe kayıtlarına yansıtılmamıştır.

Kiraya verilen duran varlıkların kayıtlı değerleri üzerinden anılan hesaplarda takip edilmemesi nedeniyle Afyonkarahisar İl Özel İdaresinin yıl içinde ve yıl sonunda düzenlenen mali tablolarında 990- Kiraya Verilen, İrtifak Hakkı Tesis Edilen Maddi Duran Varlıkların Kayıtlı Değerleri Hesabı, 993- Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabı ve 999- Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabı yer almamaktadır.

Kamu idaresi cevabında; " İdaremizce kiraya verilen taşınmazlar kayıtlı değerleri üzerinden 990-Kiraya Verilen İrtifak Hakkı Tesis Edilen Maddi Duran Varlıkları Kayıtlı Değerleri Hesabının ilgili yardımcı hesabına borç, 999-Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına alacak kaydedilmiştir.

İdaremizce kiraya verilen taşınmazların kira ve irtifak hakkı tesisi gelirleri tahsil edileceği yıllara göre 993- Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabının bölümlenmiş yardımcı hesaplarına borç, 999-Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına alacak kaydedilmiştir." denilmektedir.

Sonuç olarak kiraya verilen duran varlıkların kayıtlı değerleri üzerinden ilgili hesaplarda takip edilmesi konusunda kamu idaresi ile mutabakat sağlanmakla birlikte 990- Kiraya Verilen, İrtifak Hakkı Tesis Edilen Maddi Duran Varlıkların Kayıtlı Değerleri Hesabı, 993- Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabı ve 999- Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabı açısından 2016 yılı mali tablolarındaki hata devam etmektedir.

BULGU 2: Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu ve Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesaplarının Bilançoda Birlikte Yer Alması

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 59- Dönem faaliyet sonuçları hesap grubunu açıklayan 360'ıncı maddesinde;

“(1) Bu hesap grubu, dönem olumlu veya olumsuz faaliyet sonucunun izlenmesi için kullanılır.

(2) Dönem faaliyet sonuçları sonucun olumlu veya olumsuz olmasına göre bu grup içinde açılacak aşağıdaki hesaplardan oluşur.

590 Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı

591 Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabı (-)”

denilerek dönem sonunda faaliyet sonuçlarının olumlu veya olumsuz olabileceğine, niteliğine göre de faaliyet sonucunun ilgili hesaba kaydedileceğine açıklık getirilmiştir.

Ancak Afyonkarahisar İl Özel İdaresi 2016 yılı Bilanço ve Faaliyet Sonuçları Tablosu incelendiğinde, kurumun birimleri arasında yer alan İlçe Özel İdare Müdürlüklerinde gerçekleşen olumsuz faaliyet sonucu ile İl Özel İdaresinde gerçekleşen olumlu faaliyet sonucunun karşılıklı mahsubu gerçekleştirilmeden hem 590- Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı hem de 591- Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabı ile bilançoya yansıtıldığı görülmüştür. Bir idarenin faaliyetlerinden kaynaklanan sonucun aynı anda hem olumlu hem de olumsuz olarak gerçekleşmesi mümkün olmayacağından, Afyonkarahisar İl Özel İdaresi 2016 yılı Bilançosunda 590- Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı ve 591- Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabının bir arada gösterilmesinin yukarıda yer verilen Yönetmelik hükümlerine aykırı olduğu düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "İdaremiz muhasebe iş ve işlemleri, bütün İl Özel İdarelerince kullanılan e- işleri muhasebe modülünden yapılmaktadır. İdaremiz Muhasebe kayıtları Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğine uygun olarak yapılmakta, ancak; e- işleri muhasebe modülünde kapanış işlemleri merkez ve 17 ilçemiz için ayrı ayrı yapılarak konsolide edilmiş mizan ve bilanço rapor edilmektedir. Bu sorun kullanılan muhasebe modülü ile alakalı olduğundan İdaremizce yapılacak işlem bulunmamaktadır."denilmektedir.

Sonuç olarak; 590- Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu ve 591- Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesaplarının bilançoda birlikte yer almaması gerektiği ve e-işleri sisteminden kaynaklandığı hususunda idare ile görüş birliğine varılmıştır. Ancak e-işleri sisteminin olumlu ve olumsuz faaliyet sonuçlarını bilançoda bir arada göstermesi Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine aykırıdır ve 2016 yılı mali tablolarında 590- Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı ile 591- Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabı gerçek durumu yansıtmamaktadır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 49'uncu ve 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 48'inci maddeleri uyarınca mahalli idarelerde hesap ve kayıt düzeninde saydamlık, hesap verilebilirlik ve tekdüzenin sağlanması, işlemlerin kayıt dışında kalmasının önlenmesi, faaliyetlerinin gerçek mahiyetlerine uygun olarak sağlıklı ve güvenilir bir biçimde muhasebeleştirilmesi; mali tablolarının zamanında, doğru, muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş bütçe ve muhasebe ilkeleri çerçevesinde hazırlanmasına temel olacak şekilde çıkarılması amacıyla Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği İşleri Bakanlığınca çıkarılmıştır. Bu yönetmelik kapsamında yapılacak işlem ve kayıtlar bilgi teknolojilerinden yararlanarak hazırlanan programlar ile yapılmaktadır. İl özel idarelerinin kullanması amacıyla İşleri Bakanlığı tarafından hazırlanan e-işleri sistemi Bütçe ve Muhasebe Modülü ile kayıt ve işlemler yapılmaktadır. Ancak sistem devreye girdiği 2009 yılından bu yana ihtiyaçları karşılayacak ölçüde geliştirilememiştir.

Bulgu konusu hususla birlikte raporun diğer maddelerinde yer alan mali tablolarla ilgili hataların bu sistemden kaynaklandığı idarelerce belirtmekle birlikte sorun aktarma ve giderme konusunda il özel idarelerinin vesayet kuruluşu olan İşleri Bakanlığınca yeteri kadar dikkate alınmadığı anlaşılmaktadır. İl özel idarelerinin herhangi bir tasarruf yetkisi bulunmaması göz önüne alındığında bu sistem hatalarının söz konusu bakanlıkça düzeltilmesi gerekmektedir.

BULGU 3: 3213 sayılı Maden Kanunu Gereğince 1/a Grubu Madenleri İşleten Şirketlerden Satış Bedelinin % 4 'ü Oranında Alınması Gereken Devlet Hakkına ve İşletme Ruhsat Bedellerine İlişkin Tahsilat Oranlarının Düşük Seviyede Kalması.

3213 sayılı Maden Kanunu'nun 16 ıncı maddesi gereğince 1/a grubu madenlerin işletme ruhsatları özel idaresince verilmekte ve ruhsat bedelleri de il özel idarelerine yatırılmakta olup, yine aynı kanunun 14 üncü maddesi gereğince bu madenlerin satış fiyatının % 4 ü oranında devlet hakkının da il özel idarelerine yatırılması gerekmektedir.

1/a grubu madenlerden alınması gereken devlet hakkı ile ruhsat bedellerine ilişkin olarak yapılan incelemede, 2016 yılında alınması gereken devlet hakkı tahakkuk tutarının 67.937 lira olduğu, bu miktarın 25.960 lirasının tahsil edilebildiği, geçmiş yıllardan gelen ve ödenmeyen miktar da dahil edildiğinde bu tutarın 63.991 liraya ulaştığı görülmüştür.

Aynı problem 1/a grubu madenlere verilen işletme ruhsat bedellerinin tahsilatında da yaşanmaktadır. 2016 yılı sonu itibariyle özel idarenin 159.860 lira alacağı bulunmaktadır.

3213 sayılı Kanun'un 13 üncü maddesinde; “

I. Grup (a) bendi madenlerin ruhsat bedelleri ise, büyükşehir belediyesi dışındaki illerde il özel idaresi hesabına yatırılır. Ruhsat bedelinin yatırılmaması veya eksik yatırılması hâlinde 20.000 TL idari para cezası verilir ve ruhsat bedelinin üç ay içinde tamamlanması istenir. Bu süre içinde ruhsat bedelinin yatırılmaması durumunda ruhsat iptal edilir. Verilen sürede yatırılmayan ruhsat bedelinin %70'ine tekabül eden tutar 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre takip ve tahsil edilmek üzere ilgili tahsil dairesine bildirilir.

.....” denilmek suretiyle ruhsat bedellerinin yatırılmaması sonucu takip edilecek yol belirlenmiştir.

İl Özel İdaresince sözkonusu alacakların tahsilatının yapılmasını teminen, hukuki süreç işletilmekte ve bu alacaklar için 6183 sayılı kanun gereğince işlem yapılmakta ise de idari para cezası verme ve ruhsat iptali yoluna gidilmemektedir.

Yukarıda yer alan madde hükümleri çerçevesinde tahakkuk eden devlet hakkının tahsilatının sağlanmasında diğer yaptırımlar yerine getirilmediği takdirde ruhsat iptali müeyyidesinin uygulanması gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "1/a grubu madenlerden alınması gereken devlet hakkı ile ruhsat bedellerine ilişkin tahakkuk edilerek tahsil edilemeyen tutarlar, işletme ruhsat sahiplerinin idaremize yapmış oldukları resmi müracaat sonucunda yapılandırılmaktadır. Söz konusu yapılandırılmaların tahsil edilememesi durumunda 3213 Sayılı Maden Kanunu'nun 13.maddesi gereği idari para cezası ve ruhsat bedelinin 3 ay içerisinde tamamlanamaması durumunda ruhsat iptali yönüne gidilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak İdare 1/a grubu madenlerden alınması gereken devlet hakkı ile ruhsat bedellerinin tahsilini teminen yapılandırmaya gittiğini ve tahsil edilememesi durumunda 3213 Sayılı Maden Kanunu'nun 13.maddesi hükmünün işletileceğini belirttiğinden, bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 4: 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 6'ncı Maddesi Kapsamında Bakanlık ve Merkezi İdare Kuruluşlarının İl Özel İdarelerince Gerçekleştirilmek Üzere Aktarılan Yatırım Ödeneklerinin Tekrar Köylere Hizmet Götürme Birliklerine Aktarılması

5302 sayılı Kanun'un 6'ncı maddesinde;

“(Ek fıkra: 3/7/2005-5393/85 md.; Değişik ikinci fıkra: 24/7/2008-5793/42 md.) Bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşları; yapım, bakım ve onarım işleri, devlet ve il yolları, içme suyu, sulama suyu, kanalizasyon, enerji nakil hattı, sağlık, eğitim, kültür, turizm, çevre, imar, bayındırlık, iskan, gençlik ve spor gibi hizmetlere ilişkin yatırımlar ile bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşlarının görev alanına giren diğer yatırımları, kendi bütçelerinde bu hizmetler için ayrılan ödenekleri il özel idarelerine aktarmak suretiyle gerçekleştirebilir. Aktarma işlemi ilgili bakanın onayıyla yapılır ve bu ödenekler tahsis amacı dışında kullanılamaz. İş, il özel idaresinin tabi olduğu usul ve esaslara göre sonuçlandırılır. İl özel idareleri de bütçe imkanları ölçüsünde bu yatırımlara kendi bütçesinden ödenek aktarabilir. Bu fıkraya göre, bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşları tarafından aktarılacak ödenekler ile gerçekleştirilecek yatırımlar, birinci fıkrada öngörülen görev alanı sınırlamasına tabi olmaksızın bütün il sınırları içinde yapılabilir.”

hükmü yer almaktadır.

2016 yılı Yatırım Programı ile 2016 yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Kararın 21'inci maddesinin 4'üncü fıkrasında “Yerel ve bölgesel nitelikli

yatırımların uygulamalarında koordinasyonu güçlendirmek, etkinliği artırmak ve yerel kurumsal kapasitenin gelişimini sağlamak amacıyla merkezi kamu idareleri, projenin mahiyeti uygun düştüğü ölçüde, yatırım uygulamalarının 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 6'ncı maddesi hükümleri gereğince gerçekleştirilmesine öncelik verir." denilmektedir.

Bu hükümler kapsamında bakanlıklar ve merkezi idare kuruluşlarının kamu yatırım programında yer alan projelerine ait yatırımları için bütçelerinde ayrılan ödenekler, il özel idarelerine aktarılmakta ve bu ödenekler karşılığı hizmetler de il özel idaresinin tabi olduğu mevzuat kapsamında ihalesi yapılarak gerçekleştirilmektedir. Her iki düzenlemede de yatırım ödeneklerinin tekrar KHGB'lerine aktarılmasına izin veren bir hüküm bulunmamaktadır.

Örneğin Kültür ve Turizm Bakanlığının 2016 yılı yatırım programında yer alan 1976H040130 no'lu Kültür Merkezi Yapımı işlerine ilişkin ödenekler ilgili il özel idarelerine aktarılabilmektedir. Ancak bu ödeneklerle gerçekleştirilmesi gereken işlerin ihale ve diğer işlemlerinin il özel idaresince yapılması gerekmektedir.

Diğer taraftan, KHGB'lerine sadece 5355 sayılı Kanunun 18'nci maddesinde sayılan hizmetlere ait ödenekler aktarılabileceğinden, madde metninde sayılmayan yatırımlara ait ödeneklerin merkezi idare kuruluşlarınca doğrudan KHGB'lerine aktarılması da mümkün görülmemektedir.

2016 yılı yatırım programında yer alan bakanlık ve merkezi idare kuruluşlarına ait projelere ayrılan yatırım ödeneklerinden 5302 Sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 6'ncı maddesi hükümleri kapsamında okul yapım işinin gerçekleştirilmesi için aktarılan 5.374.251,01 TL tutarındaki ödeneğin il özel idaresince tekrar Şuhut Köylere Hizmet Götürme Birliğine aktarılmasının mevzuata uygun olmadığı, bu aktarmalarla 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu dışında kalan bir alan oluştuğu değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; " 5302 Sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun 6'ncı Maddesi Kapsamında Bakanlık ve Merkezi İdare Kuruluşlarınca İl Özel İdarelerince gerçekleştirilmek üzere İdaremize aktarılan yatırım ödenekleri Köylere Hizmet Götürme Birliklerine aktarılmayacak olup, yatırımın içeriğine göre ilgili birimlerimizce işlemleri yapılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Köylere Hizmet Götürme Birliklerine aktarılamayacak ödenekler konusunda idare ile görüş birliğine varılmıştır; bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 5: Jeotermal Kaynağı Kullanan İşletmelerden Jeotermal Su Kullanım Bedeli Alınmaması.

Afyonkarahisar İl Özel İdaresince Turizm İşletme Belgeli Termal Tesislerden kullandıkları jeotermal su miktarına göre belirlenecek birim fiyatlar üzerinden su kullanım bedeli tahsil edilmesi gerekmektedir.

5686 sayılı Jeotermal Kaynaklar ve Doğal Mineralli Sular Kanunu'nun 17/1 inci maddesinin 2 nci bendinde 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu uyarınca ilan edilen kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri ile turizm merkezlerinde, turizm belgeli tesislerin jeotermal su kullanım bedelinin kullanılan su miktarına göre belirleneceği belirtilmiştir.

5686 sayılı Kanun gereğince çıkartılan Jeotermal Kaynaklar ve Doğal Mineralli Sular Kanunu Uygulama Yönetmeliği'nin 25/6 ncı maddesinde *“Turizm belgeli tesislerde jeotermal su miktarı, metreküp birim cinsinden hesaplanmak suretiyle debi ölçer, sayaç ve benzeri teknik aletlerle yılda en az dört kez olmak üzere belirli periyotlarda ölçülür ve ölçümü takiben iki ay içerisinde jeotermal su kullanım bedeli tahsil edilir. Turizm belgeli tesislerin kullandığı jeotermal su miktarı belirlendikten sonra her bir Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesi ile Turizm Merkezi için; jeotermal kaynak üretim ve dağılım yöntemi, maliyeti ve Jeotermal kaynağın özelliklerine göre ilgili İdare tarafından ayrı ayrı belirlenen birim fiyat üzerinden jeotermal su kullanım bedeli alınır.... Jeotermal akışkan birim fiyatı her takvim yılı başında İlgili İdarece yeniden belirlenir.”* denilmekte, 25/7 nci maddede ise bu alanlarda üretilen jeotermal akışkanın bu alanlar dışındaki turizm belgeli tesislerde de kullanılması halinde bu madde hükümlerinin uygulanacağı belirtilmektedir.

Anlaşılabacağı üzere il özel idaresince termal su kullanan tesislerin sayaç vb. teknik aletlerle kullandıkları su miktarının ölçülerek, İl Genel Meclisince her yıl belirlenecek birim fiyatlar üzerinden su kullanım bedellerinin tahsil edilmesi gerekmektedir.

Ancak İl Genel Meclisince su kullanım bedellerine ilişkin tarifinin belirlenmediği ve turizm belgeli termal tesislerden su kullanım bedeli alınmadığı, dolayısıyla yasa hükmünün işletilmediği , hem bir gelir kaynağından yararlanılmadığı gibi jeotermal su kaynaklarının

dikkatli kullanılması ile ilgili farkındalık yaratacak bir bilginin elde edilemediği tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; "Bulgu maddesinde belirtilen su kullanım bedellerinin tahsilâtı ile ilgili hususların titizlikle takibi yapılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak konu hakkında idare ile mutabakata varıldığından, bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 6: 5355 Sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanununun 18’inci Maddesinin Üçüncü Fıkrasında Sayılan Köye Yönelik Hizmetlere İlişkin Yapım, Bakım ve Onarım İşleri, Bölünmüş Yol, Elektrifikasyon, Köy Yolu, İçme Suyu, Sulama Suyu ve Kanalizasyon Yatırımları Dışındaki İşler İçin Köylere Hizmet Götürme Birliklerine Aktarmalar Yapılması

5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanununun, “Köylere Hizmet Götürme Birlikleri” başlıklı 18’inci Maddesinin 5793 sayılı Kanunun 44’üncü maddesi ile değişik üçüncü fıkrasında;

“Bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşları ile il özel idareleri; köye yönelik hizmetlere ilişkin yapım, bakım ve onarım işleri, bölünmüş yol, elektrifikasyon, köy yolu, içme suyu, sulama suyu ve kanalizasyon yatırımlarını, kendi bütçelerinde bu hizmetler için ayrılan ödenekleri köylere hizmet götürme birliklerine aktarmak suretiyle gerçekleştirebilirler. Aktarma işlemi merkezi idare kuruluşlarında ilgili bakanın, il özel idarelerinde valinin onayıyla yapılır ve bu ödenekler tahsis amacı dışında kullanılamaz. Bu takdirde iş, birliğin tabi olduğu usul ve esaslara göre sonuçlandırılır. Köylere hizmet götürme birlikleri de bütçe imkânları ölçüsünde bu yatırımlara kendi bütçelerinden ödenek aktarabilirler. Bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşları ile il özel idareleri tarafından aktarılacak ödeneklerle gerçekleştirilecek yatırımlar, birliğin hizmet ve görev alanı sınırlamasına tabi olmaksızın yapılabilir.”

denilmek suretiyle söz konusu birliklere yapılacak aktarmalarla ilgili esaslara dair bir düzenleme yapılmıştır.

Görüldüğü üzere kanun koyucu köylere hizmet götürme birliklerine, sadece madde metninde sayılan yatırımlar için ayrılan ödeneklerin aktarılmasına cevaz vermiştir. Bir başka

ifade ile il özel idaresi bütçesinden köylere hizmet götürme birliklerine ancak yukarıya alınan 18'inci maddede sayılan yatırımlar için ayrılan ödenekler aktarılabilir.

Ancak Afyonkarahisar İl Özel İdaresi bütçesinden, köye yönelik hizmetlere ilişkin yapım, bakım ve onarım işleri, bölünmüş yol, elektrifikasyon, köy yolu, içme suyu, sulama suyu ve kanalizasyon yatırımları dışındaki işler için de KHGB'lerine 13.600.446,46 TL tutarında aktarmalar yapılmıştır. Bu aktarmalar aşağıda yer almaktadır.

Tablo 4: Köylere Hizmet Götürme Birliklerine Yapılan Ödenek Aktarmaları Tablosu

	Halı Saha Çok Amaçlı Salon Yapımı	Tarımsal Hizmetler Yardımı	Okul Onarımları	Okul Yapımları	Özel İdare Hizmet Binası Yapımı	Genel Toplam
Merkez	250.000,00	60.000,00		407.945,46	2.350.000,00	3.067.945,46
Başmakçı	100.000,00	50.000,00	126.979,00			276.979,00
Bayat	110.000,00	40.000,00	131.491,00			281.491,00
Bolvadin	200.000,00	60.000,00	600.449,00			860.449,00
Çay	210.000,00	50.000,00	450.383,00			710.383,00
Çobanlar	110.000,00	40.000,00	330.408,00			480.408,00
Dazkırı	100.000,00	50.000,00	162.310,00			312.310,00
Dinar	355.000,00	60.000,00	627.602,00			1.042.602,00
Emirdağ	250.000,00	50.000,00	511.136,00			811.136,00
Evciler	80.000,00	50.000,00	118.579,00			248.579,00
Hocalar	225.000,00	65.000,00	198.285,00			488.285,00
İhsaniye	210.000,00	50.000,00	433.353,00			693.353,00
İscehisar	200.000,00	60.000,00	442.227,00			702.227,00
Kızılören	50.000,00	40.000,00	30.000,00			120.000,00
Sandıklı	375.000,00	60.000,00	619.906,00			1.054.906,00
Sinanpaşa	230.000,00	50.000,00	704.358,00			984.358,00
Sultandağı	110.000,00	40.000,00	204.242,00			354.242,00
Şuhut	375.000,00	60.000,00	675.793,00			1.110.793,00
	3.540.000,00	935.000,00	6.367.501,00	407.945,46	2.350.000,00	13.600.446,46

Kamu idaresi cevabında; " 5355 Sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu'nun 18'nci maddesinin üçüncü fıkrasında sayılan köye yönelik hizmetlere ilişkin yapım, bakım ve onarım işleri, bölünmüş yol, elektrifikasyon, köy yolu, içme suyu, sulama suyu ve kanalizasyon yatırımları dışındaki işler için 2018 yılı bütçe takvimi ve sonrasında hazırlık bütçesi çalışmaları

esnasında Mali Hizmetler Birimi düzeyinde Köylere Hizmet Götürme Birliklerine ödenek teklifi yapılmaması için çalışma yapılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Köylere Hizmet Götürme Birliklerine 5355 sayılı Kanununun 18 inci maddesinde sayılan yatırımlar dışında aktarma yapılmaması konusunda idare ile mutabakata varılmış olup, bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 7: İç Denetçi Kadrosu İhdas Edilmesine Rağmen İç Denetçi Atanmadığından İç Denetimin Yapılamaması

10.12.2003 tarihli 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na dayanılarak İç Denetim ve Koordinasyon Kurulu tarafından hazırlanan "İç Denetçilerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik Değişikliği", 24.12.2012 tarihli Bakanlar Kurulu toplantısında kabul edilmiş ve 7 Şubat 2013 tarih ve 28552 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu son değişiklikleri de içeren "İç Denetçilerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in İç denetçinin nitelikleri başlıklı 19' uncu maddesinde; İç denetçinin sahip olması gereken nitelikler açık bir şekilde ifade edilmiştir.

Yine ekli listede tahsis edildikleri mahalli idareler ile sınıfları, dereceleri ve adetleri gösterilen iç denetçi kadrolarının ihdası; İç Denetim Koordinasyon Kurulunun Kararı ve İçişleri Bakanlığının 17.4.2013 tarihli ve 11854 sayılı yazısı üzerine, 22.12.2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanununun 16 ncı maddesine göre, Bakanlar Kurulu'nca 6.5.2013 tarihinde kararlaştırılmıştır. Bu Karara göre kurumun görevleri, kaynakları, personel sayısı ve denetim ihtiyacı göz önünde bulundurularak Afyonkarahisar İl Özel İdaresi için ekli listede öngörülen iç denetçi sayısı 3'tür.

Tüm bu yasal hükümlere rağmen toplam 3 adet İç Denetçi kadrosuna atama yapılmayarak kurum için mali kontrolün önemli bir ayağının eksik kaldığı ve bunun sonucunda da idarenin önemli kontrol zayıflıklarını tespitite ve zamanında tedbir almakta yetersiz kalabileceği değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununda; Gerçekleştirme Görevlisi, Harcama Yetkilisi ve Muhasebe Yetkilisinin sorumluluk tanımlarında geçen iş ve işlemler bir nevi iç kontrol görevi gördüğünden iç denetçi ataması yapılmamıştır." denilmektedir.

Sonuç olarak her ne kadar idare cevabında gerçekleştirme görevlisi, harcama yetkilisi ve muhasebe yetkilisinin iç kontrol görevi yaptığını, bu nedenle ihtiyaç duyulmadığını belirtse de, iç denetçi atanmasının kurum yararına olacağı düşünülmektedir.

BULGU 8: İç Kontrol Sistemin Kuruluş ve İşletilmesinde Mevzuatın Öngördüğü Gerekliliklerin Bütünüyle Yerine Getirilmemesi

Afyonkarahisar İl Özel İdaresinde, iç kontrol sisteminin kurulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi yönünde, yürürlükteki iç kontrol mevzuatı gereklerinin tam olarak yerine getirilmediği tespit edilmiştir.

Şöyle ki; Maliye Bakanlığı tarafından 31.12.2005 tarihli ve 26040-3 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayınlanan ve 01.01.2006 da yürürlüğe giren İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esasların “İç Kontrol Standartları” başlıklı 5 inci maddesinde; “*İç kontrol standartları, merkezi uyumlaştırma görevi çerçevesinde Maliye Bakanlığı tarafından belirlenir ve yayımlanır. İdareler, malî ve malî olmayan tüm işlemlerinde bu standartlara uymakla ve gereğini yerine getirmekle yükümlüdür. Kanuna ve iç kontrol standartlarına aykırı olmamak koşuluyla, idarelerce görev alanları çerçevesinde her türlü yöntem, süreç ve özellikli işlemlere ilişkin standartlar belirlenebilir.*” hükmü yer almaktadır.

Mezkûr hüküm gereği Maliye Bakanlığı, Kamu İdarelerinde iç kontrol sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi amacıyla gerekli standart ve temel şartları belirlemiş ve “Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği” adı altında 26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazetede yayınlamıştır.

Buna göre, Kurumun, Kamu İç Kontrol Standartlarına uyumlu bir İç Kontrol Sistemi oluşturmak üzere; yapması gereken çalışmaları belirlemesi, bu çalışmalar için eylem planını oluşturması, gerekli prosedür ve düzenlemeleri hazırlayarak söz konusu çalışmalarını en geç 31.12.2008 tarihine kadar tamamlaması gerekmektedir.

Kamu İdarelerinin, İç kontrol Sistemlerinin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesine rehberlik etmesi amacıyla Maliye Bakanlığı tarafından ayrıca Kamu İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı Rehberi hazırlanmıştır. Bu rehber ve rehberde yer alan temel ilkeler doğrultusunda, Kurumun, kendi Eylem Planını hazırlaması ve 30.06.2009 tarihine kadar tamamlayıp Üst Yöneticinin onayına sunması, akabinde Maliye Bakanlığına göndermesi ve Eylem Planı doğrultusunda yapması gereken çalışmalarını da 30.06.2011 tarihine kadar

tamamlayacağını öngörmesi gerekirdi.

Gerek 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu gerekse bu Kanuna dayanılarak Maliye Bakanlığınca düzenlenen İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslarda; İç kontrol sistemi ile ilgili yetki ve sorumluluklar tanımlanmıştır. Buna göre, Üst yöneticiler, yukarıda bahsedilen iç kontrol sisteminin kurulması ve gözetilmesinden, harcama yetkilileri, görev ve yetki alanları çerçevesinde, idari ve malî karar ve işlemlere ilişkin olarak iç kontrolün işleyişinden, Kurum Strateji Geliştirme birimi ise, iç kontrol sisteminin kurulması, standartlarının uygulanması ve geliştirilmesinden, İç kontrol düzenlemeleri ve iç kontrol sistemi işleyişinin (Eylem Planında öngörülen faaliyet ve düzenlemelerin gerçekleşme sonuçlarını) yöneticilerin görüşü, kişi ve/veya idarelerin talep ve şikâyetleri ile iç ve dış denetim sonucunda düzenlenen raporları dikkate alarak en az altı ayda bir olmak üzere düzenli olarak izlenmesi, değerlendirilmesi ve eylem planı formatında üst yöneticiye raporlamasından sorumludur.

Ancak yapılan denetimlerde iç kontrol eylem planının hazırlanmadığı, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslarda yer alan düzenlemeler çerçevesinde iç kontrol sisteminin kurulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi konusunda hiçbir çalışma yapılmadığı tespit edilmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri uyarınca iç kontrol sisteminin kurulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi yönündeki çalışmaların tamamlanması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "5018 Sayılı Kanunun 56. maddesinde iç kontrolün amaçlarında;

- a. Kamu gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerinin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yönetilmesini,
- b. Kamu idarelerinin kanunlara ve diğer düzenlemelere uygun olarak faaliyet göstermesini,
- c. Her türlü malî karar ve işlemlerde usulsüzlük ve yolsuzluğun önlenmesini,
- d. Karar oluşturmak ve izlemek için düzenli, zamanında ve güvenilir rapor ve bilgi edinilmesini,
- e. (Değişik: 22/12/2005-5436/10 md.) Varlıkların kötüye kullanılması ve israfını önlemek ve kayıplara karşı korunması sayılmıştır ve iç kontrolün yapısının harcama birimleri, muhasebe

ve mali hizmetler ile ön mali kontrol ve iç denetimden oluştuğu aynı kanununun 57. maddesinde belirtildiği üzere İdaremizde de yapılan harcamanın ilgili harcama birimi, mali hizmetler ile ön mali kontrol ve ödeme yapılmadan önce iç kontrol yapılmaktadır." denilmektedir.

Sonuç olarak her ne kadar idare kendi iç kontrol sistemini kurduğunu belirtmekte ise de, bulgumuzda açıklandığı üzere yasal gereklilikler bulunmaktadır. Bu yasal gerekliliklerin yerine getirilmesi durumunda, iç kontrol sisteminin daha etkin ve yararlı olacağı düşünülmektedir.

BULGU 9: 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanununun 18’nci Maddesinin Beşinci Fıkrasında Yer Alan Hüküm Gereği İl Genel Meclisinin Belirleyeceği Esaslara Uygun Olarak Köylere Hizmet Götürme Birliklerinin Sunacağı Yatırım Planı, Yıllık Çalışma Programı ve Uygulama Projelerine Bağlı İşler Yerine İhtiyaç, Yardım Gibi Genel İfadelerle veya Bazı Kurumların Bütçelerinden Karşılansınan İhtiyaçları İçin Köylere Hizmet Götürme Birliklerine Ödenek Aktarılması

5355 sayılı Kanun'un 18’inci maddesinin 5’inci fıkrasında;

“İl özel idaresi bütçe gelirlerinin ne kadarının köylere hizmet götürme birliklerine aktarılacağı, köylere hizmet götürme birliklerinin sunacağı yatırım plânı, yıllık çalışma programı ve uygulama projelerine göre il genel meclisince kararlaştırılır.” hükmü yer almaktadır.

Bu ödenek aktarımları 5302 sayılı Kanun'un giderlerle ilgili 43’üncü maddesinin (e) fıkrasında belirtildiği üzere *“İl genel meclisince belirlenecek ilkeler çerçevesinde köylere veya köylerin aralarında kurdukları birliklere yapılacak yardımlar”* olarak açıklanan ve il özel idaresi bütçelerine konulan ödeneklerden yapılan aktarmalardır. Ancak bu nitelikteki ödenek aktarımlarının ilkelerinin belirlenmesi ve bu esaslar çerçevesinde Köylere Hizmet Götürme Birliklerince il özel idaresine yatırım planı, yıllık çalışma programı ve uygulama projelerinin sunulması gerekmektedir. Ancak bu çerçevede proje bazında ödenek aktarımı yapılabilecektir. Bu nedenle KHGB’lerine bu kapsamda yapılan aktarmaların protokollerinde genel ifadeler kullanılması ve “ihtiyaç” vb. gibi gerekçelerle aktarma işlemine dayanak oluşturulması yerine, somut projelerin belirtilmesi gerekmektedir.

Afyonkarahisar İl Özel İdaresi bütçesinden 5355 sayılı Kanunun 18’inci maddesinin beşinci fıkrası hükmüne uygun olmayan 6.789.740,56.- TL tutarında aktarmalar yapılmış olup,

bunlar aşağıda yer almaktadır.

Tablo.5: Köylere Hizmet Götürme Birliklerine Yapılan Ödenek Aktarmaları Tablosu

Merkez	Başmakçı	Bayat	Bolvadin	Çay	Çobanlar
488.914,02	171.912,00	199.177,00	270.969,00	508.330,00	159.952,00

Dazkırı	Dinar	Emirdağ	Evciler	Hocalar	İhsaniye
176.542,00	479.595,00	478.500,00	118.667,00	218.269,00	415.877,00

İscehisar	Kızılören	Sandıklı	Sinanpaşa	Sultandağı	Şuhut
551.743,82	90.664,00	865.055,00	437.646,00	249.474,82	908.452,90

Kamu idaresi cevabında; " Hazırlık bütçesi döneminde Köylere Hizmet Götürme Birliklerinden yatırım planı, yıllık çalışma programı ve uygulama projelerinin hazırlanarak ödenek taleplerinde bulunmaları için, 2018 bütçesinin hazırlanmasında değerlendirilmek üzere; Yatırım Programı, Yıllık Çalışma Programı ve Uygulama projelerinin hazırlanarak gönderilmesi için yazı yazılmıştır." denilmektedir.

Sonuç olarak İdarece, Köylere Hizmet Götürme Birliklerinin hazırlayacakları yatırım planı, yıllık çalışma programı ve uygulama projeleri doğrultusunda ödenek aktarılacağı bildirildiğinden, bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

8. EKLER**Ek 1: Kamu İdaresi Mali Tabloları****AFYONKARAHİSAR İL ÖZEL İDARESİ 2016 YILI BİLANÇOSU**

AKTİF	Cari Yıl 2016	PASİF	Cari Yıl 2016
	TL		TL
I DÖNEN VARLIKLAR	168.808.116,19		
10 HAZİR DEĞERLER	164.668.512,12	3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	65.686.778,04
102 BANKA HESABI	164.686.531,49	30 KISA VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	0,00
103 VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)	-18.019,37	300 BANKA KREDİLERİ HESABI	0,00
12 FAALİYET ALACAKLARI	2.126.703,48	32 FAALİYET BORÇLARI	11.792.538,42
120 GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	0,00	320 BÜTÇE EMANETLERİ HESABI	11.792.538,42
121 GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR HESABI	1.903.545,48	33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR	40.577.139,33
126 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	223.158,00	330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	2.524.002,68
14 DİĞER ALACAKLAR	313.248,25	333 EMANETLER HESABI	38.053.136,65
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI	313.248,25	36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	12.904.268,91
15 STOKLAR	1.384.448,51	360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	1.319.177,92
150 İLK MADDE VE MALZEME HESABI	1.384.448,51	361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI	259.083,93
16 ÖN ÖDEMELER	315.203,83	362 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAHSİLAT HESABI	22.071,88
160 İŞ AVANS VE KREDİLERİ HESABI	0,00	363 KAMU İDARELERİ PAYLARI HESABI	201.123,26
161 PERSONEL AVANSLARI HESABI	0,00	368 VADESİ GEÇMİŞ, ERTELENMİŞ VEYA TAKSİTLENDİRİLMİŞ VERGİ VE DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER HESABI	11.102.811,92
162 BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI	315.109,83	37 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	412.831,38
165 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN AVANS VE KREDİLER HESABI	94,00	372 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	412.831,38
2 DURAN VARLIKLAR	223.264.057,57	4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	35.444.505,13
22 FAALİYET ALACAKLARI	860.660,99	40 UZUN VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	18.374.986,30
220 GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	860.660,99	400 BANKA KREDİLERİ HESABI	18.374.986,30
24 MALİ DURAN VARLIKLAR	12.929.065,80	47 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	17.069.518,83
		472 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	17.069.518,83

T.C. Sayıştay Başkanlığı

240 MALİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	6.946.257,00	5 ÖZ KAYNAKLAR	290.940.890,59
241 MAL VE HİZMET ÜRETEN KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	5.982.808,80	50 NET DEĞER	148.960.594,76
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR	209.474.330,78	500 NET DEĞER HESABI	148.960.594,76
250 ARAZİ VE ARSALAR HESABI	42.604.683,60	51 DEĞER HAREKETLERİ	-28.954.657,20
251 YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ HESABI	283.253,60	511 MUHASEBE BİRİMLERİ ARASI İŞLEMLER HESABI	0,00
252 BİNALAR HESABI	69.382.125,47	519 DEĞER HAREKETLERİ SONUÇ HESABI	-28.954.657,20
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI	11.194.224,46	57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	327.295.143,67
254 TAŞITLAR HESABI	14.099.356,61	570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI	327.295.143,67
255 DEMİRBAŞLAR HESABI	4.057.605,79	58 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	-246.111.487,01
257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	0,00	580 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI HESABI (-)	-246.111.487,01
258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR HESABI	67.853.081,25	59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	89.751.296,37
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	0,00	590 DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU HESABI	135.996.806,46
260 HAKLAR HESABI	0,00	591 DÖNEM OLUMSUZ FAALİYET SONUCU HESABI (-)	-46.245.510,09
AKTİF TOPLAMI	392.072.173,76	PASİF TOPLAMI	392.072.173,76
NAZIM HESAPLAR	69.544.879,37	NAZIM HESAPLAR	69.544.879,37
910 ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	21.370.951,72	911 ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI	21.370.951,72
920 GİDER TAAHHÜTLERİ HESABI	21.173.927,65	921 GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	21.173.927,65
971 BORÇLANMA KARŞILIĞI HESABI	27.000.000,00	970 BORÇLANMA	27.000.000,00
GENEL TOPLAM	461.617.053,13	GENEL TOPLAM	461.617.053,13

AFYONKARAHİSAR İL ÖZEL İDARESİ 2016 FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Hesap Kodu	Yrd. Hp Kod 1	Giderin Türü	Cari Yıl (2016)	Hesap Kodu	Yrd. Hp Kod 1	Gelirin Türü	Cari Yıl (2016)
630	01	Personel Giderleri	39.403.657,66	600	1	Vergi Gelirleri	3.245.914,18
630	02	Sos. Güv. Prim Gideleri	4.379.457,63	600	3	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	2.811.568,27
630	03	Mal ve Hiz. Alım Giderleri	19.387.193,24	600	4	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	166.579.122,96
630	04	Faiz Giderleri	1.254.914,36	600	5	Diğer Gelirler	126.635.029,88
630	05	Cari Transferler	446.290,49			GELİRLER TOPLAMI:	299.271.635,29
630	07	Sermaye Transferleri	39.113.342,89			FAALİYET SONUCU (+ / -)	89.751.296,37
630	11	Diğer Değer ve Değişim Giderleri	88.885.467,14				
630	12	Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	284.678,93				
630	13	Amortisman Giderleri	1.415.961,74				
630	14	İlk Madde ve Malzeme Giderleri	14.908.369,84				
630	99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Giderler	41.005,00				
		GİDERLER TOPLAMI:	209.520.338,92				

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>